

UABIO

Перспективи виробництва біометану в Україні: статус, бар'єри та експортні можливості

**Георгій Гелетуха, д.т.н.,
Голова правління Біоенергетичної
асоціації України (UABIO)**

UABIO

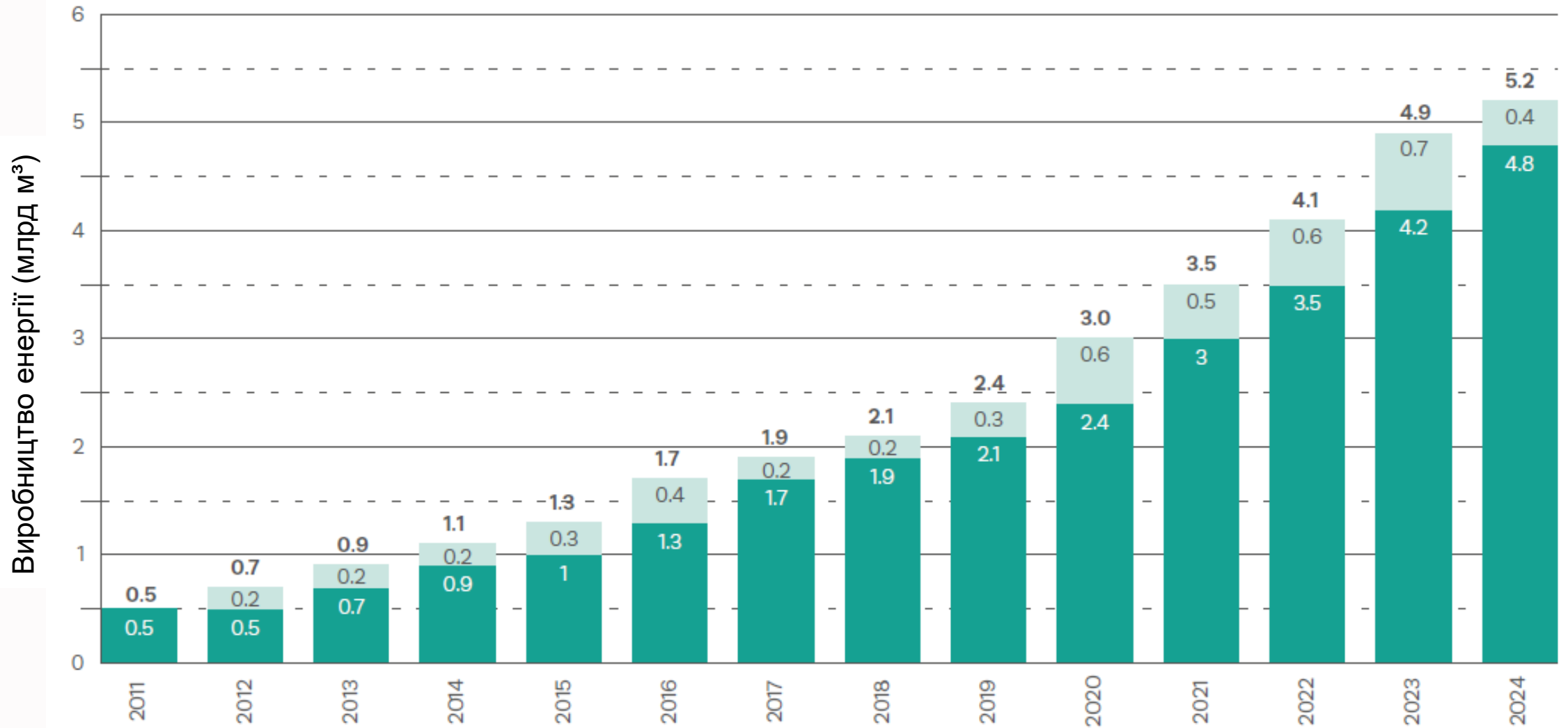
Біоенергетична асоціація України
– неприбуткова громадська спілка,
яка об'єднує бізнес та експертів для
розвитку біоенергетики в Україні.

13
років

65
компаній

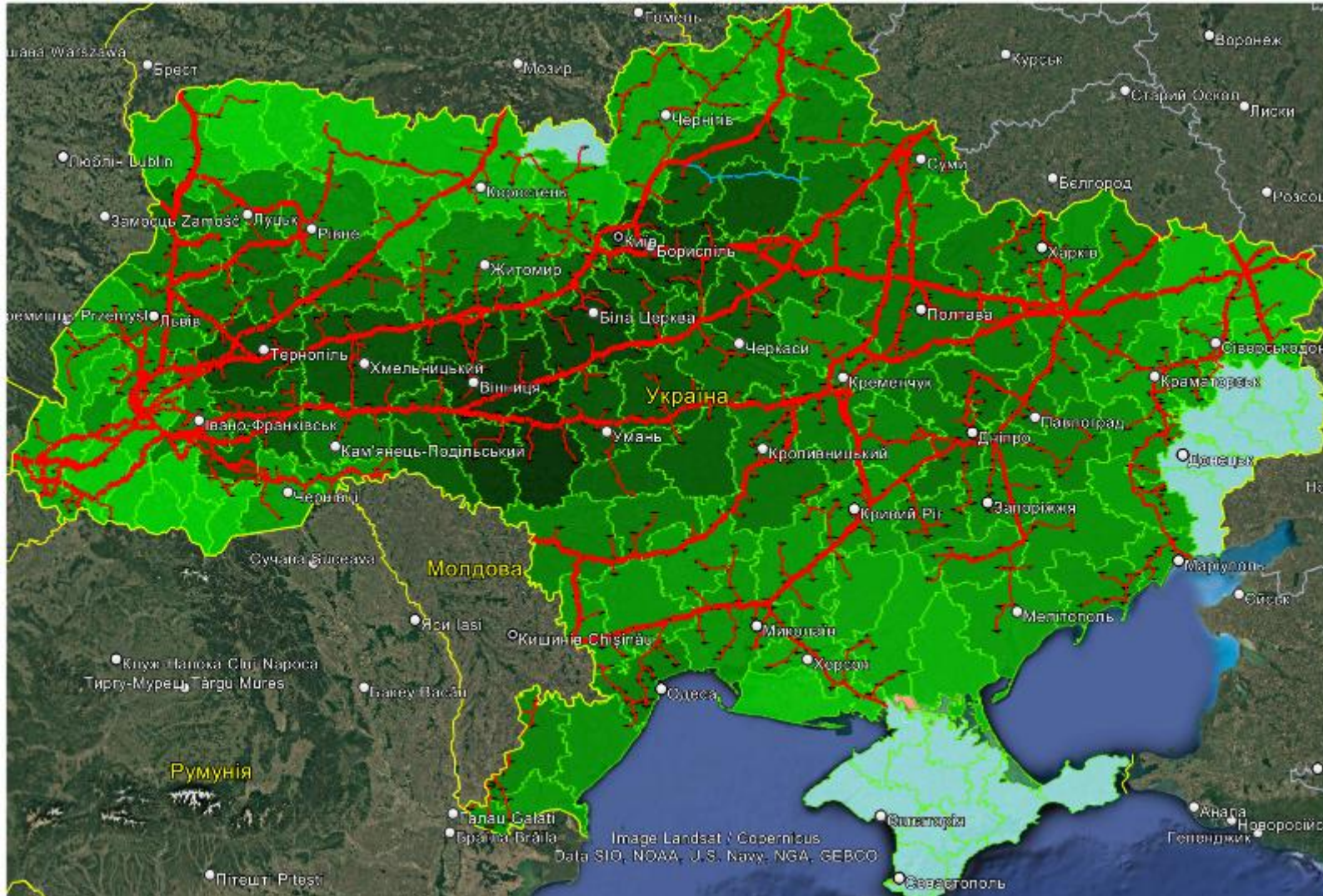
Виробництво біометану в Європі, млрд м³/рік

Потенціал виробництва біогазу/біометану в Україні

БІОГАЗ/БІОМЕТАН, млрд м3/рік	
Біогаз з відходів тваринницьких підприємств	0,9
Біогаз з пожнивних решток с/г культур	5,2
Біогаз з побічної продукції харчової переробної промисловості	0,7
Біогаз з твердих побутових відходів	0,5
Біогаз з осадів стічних вод (комунальні очисні споруди)	0,1
Енергетичні рослини: біогаз з силосу кукурудзи (з 1 млн га)	3,8
Біогаз з покривних культур (20% ріллі)	9,8
Біогаз з БМ, отриманий термічної газифікацією (10%)	1,0
БІОГАЗ/БІОМЕТАН, всього	21,8

Структура української ГТС та потенціал біометану

136 reorganized districts of Ukraine

- Потенціал біометану району становить до 707 млн куб. м³ СН4/рік.
- Середній потенціал біометану району дорівнює 182 млн куб. м³ СН4/рік.
- Майже половина потенціалу зосереджена в західних та центральних регіонах, таких як Вінницька, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Кіровоградська області.
- Усі регіони України з найбільшим потенціалом виробництва біометану досить добре покриті інфраструктурою ГТС.

Біометанові заводи, які працюють в Україні (квітень 2026 р.)

№	КОМПАНІЯ	МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ	Потужність,	Приєднання	Сертифікація	Старт, рік
			млн м ³ /рік			
1	ТОВ «Галс Агро»	Чернігівська обл.	3,0	ГРМ	ISCC EU	2023
2	Група компаній VITAGRO	Хмельницька обл.	3,0	ГРМ	ISCC EU	2024
3	МНР	Дніпропетровська обл.	11,0	ГРМ	ISCC EU	2025
4	МНР	Вінницька обл.	24,0	Bio LNG	ISCC EU	2025
5	ТОВ «ЮМ ЛІКВІД ГАЗ»	Вінницька обл.	11,0	Bio LNG	ISCC EU	2025
6	ТОВ «Теофіпольська енергет. компанія»	Хмельницька обл.	56,0	ГТС	ISCC EU	2026
	ВСЬОГО		108,0			

ГРС – газорозподільна система; ГТС – газотранспортна система

Визнання українського біометану в ЄС

Робота щодо забезпечення
визнання українського
біометану в ЄС

Звіт Єврокомісії щодо простежуваності українського біометану – аналіз українського законодавства щодо функціонування ринку газу (та торгівлі біометану) відповідності вимогам ЄС

Українська сторона надала детальну відповідь та пояснила українську систему

Надано пропозиції до Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства про визнання гарантій походження біометану, виданих Договірними сторонами, в ЄС – з метою визнання українських гарантій походження в ЄС

Визнання українського біометану в ЄС

Пропозиція отримати від
Європейської Комісії
офіційне підтвердження

Надати письмове підтвердження, що біометан, закачаний в газову мережу України та супроводжений Proof of Sustainability за визнаною в ЄС добровільною схемою (ISCC EU, REDcert EU), може зараховуватись до цілей ЄС щодо відновлюваної енергії

Розпочати технічну та процедурну співпрацю щодо підключення України до UDB для біометану. Пропонується створити спільну робочу групу за участі Єврокомісії, Міненерго та ОГТСУ

Підтвердити, що газова мережа України входить до взаємопов'язаних систем ЄС згідно з Регламентом (ЄС) 2022/996 та RED III. Це забезпечить рівні умови для торгівлі **UABIO** біометаном і посилить інтеграцію України в

Обмежений доступ українського біометану на ринок Німеччини

Невизначеність щодо
можливості зарахування
біометану з України до
системи квот на скорочення
викидів

Ініціювати офіційний діалог з урядом Німеччини
щодо визнання українського біометану

Запропонувати зміни до німецького
законодавства, які визнають біометан з країн-
учасниць Енергетичного Співтовариства та
дозволять зараховувати його до GHG-квот

Законопроект - обов'язкова реєстрація всіх
транзакцій імпорту біометану у системі Union
Database. Пропозиція - до запуску Union Database
– можливість використання чинних систем
сертифікації та національних рішень, щоб
дозволити імпорт з України

Проблеми доступу українського біометану на німецький ринок

Доступ до німецького ринку для доведено сталого біометану з України наразі заблокований через відомчу інструкцію Головного митного управління Франкфурт-на-Одері, що регулює питання третіх країн. Правова експертиза нашої юридичної фірми доходить висновку, що **нерівне ставлення до імпортованого з України біометану порівняно з біометаном з Німеччини та ЄС суперечить обов'язковій забороні дискримінації та свободі пересування товарів**, передбачених Договором про Енергетичне співтовариство за умови, що такий імпорт дійсно відповідає чинним вимогам права ЄС щодо сталості, сертифікації та систем масового балансу.

Dr. Dirk Buschle

Партнер Becker Büttner Held, колишній заступник директора та керівник правового відділу Секретаріату Енергетичного співтовариства

Заплановані поправки до BImSchG, BioSt-NachV і Biokraft-NachV

Підготовлені зміни до BImSchG, BioSt-NachV та Biokraft-NachV надають можливість виправити цю нерівність. Поточні проекти вже певною мірою враховують цю мету, зокрема:

- Запланована зміна § 37b BImSchG передбачає, що **біометан, закачаний до газотранспортної мережі, може зараховуватися до виконання ТНГ-квоти, якщо:**
- газова мережа третьої країни фізично з'єдана з газовою мережею Євросоюзу;
- усі відповідні учасники ринку внесли дані про транзакції, характеристики сталості та викиди парникових газів біометану до UDB;
- компетентний орган надав дозвіл на зарахування біометану з цієї третьої країни.
- Запланована зміна § 8 BioSt-NachV передбачає, що докази з інших держав-членів ЄС або держав ЄЕП, отримані відповідно до визнаної системи сертифікації, визнаються при виданні довідок про сталість.
- Запланована вставка § 7a Biokraft-NachV так само передбачає визнання доказів з держав-членів ЄС або держав ЄЕП, отриманих відповідно до визнаної системи сертифікації.

Необхідні доповнення до BImSchG, BioSt-NachV та Biokraft-NachV

Проте запропоновані зміни лише частково здатні усунути існуючі бар'єри для доступу до ринку для доведено сталого біометану з України та не відповідають чинному первинному праву ЄС. Необхідні доповнення стисло викладені нижче.

BImSchG

- Перша умова (фізичне з'єднання газових мереж) є самоочевидною.
- Щодо другої умови (внесення даних до UDB) необхідне роз'яснення: **UDB ще не введена в дію, тому зарахування не повинно залежати від цієї умови до її запуску.**
- Третя умова — дозвіл компетентного органу — є проблематичною, оскільки у проєкті закону їй надано необмежений розсуд.

BioSt-NachV та Biokraft-NachV

Привілейкування держав ЄС та ЄЕП при визнанні довідок про сталість не впливає з жодного зобов'язання ст. 30 RED II/III. Розширення на держави ЄЕП здійснено у проєкті автономно, виключно через обов'язкову дію Угоди про ЄЕП.

Експорт до країн поза Енергетичним Співтовариством

Експортне мито на біометан до Швейцарії та Великобританії та інших

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 03.06.2008 № 309-VI передбачає експортне мито у розмірі 35% митної вартості на природний газ у газоподібному та скрапленому стані

Експортне мито не застосовується до експорту до держав – членів Енергетичного Співтовариства

Потрібне прийняття проєкту закону №13395 від 23.06.2025 (включений до порядку денного постановою №4775-IX від 10.02.2026) про внесення змін до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" щодо спрощення експорту біометану українського виробництва на глобальні ринки

Відсутність регулювання використання біометану на транспорті

Недостатня законодавче регулювання використання біометану як моторного палива

Включити до Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року цілі: 5–10% від обсягу природного газу, що використовується у транспорті до 2030 року. Цілі по кількості газових заправних станцій

Передбачити підтримку використання біометану для транспорту та розвитку мережі заправних станцій

Розробка технічних вимог щодо використання біометану як моторного палива (CNG і LNG)

Податок за викиди CO₂

Необхідність сплачувати податок за викиди CO₂

Скасувати податок на CO₂ для біопалива, за аналогією з європейськими практиками

Прийняти законопроєкти про внесення змін до Податкового кодексу України №9596 та №9597 від 09.08.2023 (прийняті у першому читанні; включені до порядку денного ВРУ постановою №4775-IX від 10.02.2026)

Включити до переліку установок, які звільняються від сплати податку, установки, що виробляють біоетанол та біометан

Дякую за увагу!

**Георгій Гелету́ха, д.т.н.,
Голова правління,
Біоенергетична
асоціація України (UABIO)**

geletukha@uabio.org

<https://uabio.org>

<https://www.facebook.com/uabio>

